

OPONENTSKÝ POSUDEK

Bc. Diana Ronovská, **Marie Kornelová – historická biografie**. Diplomová práce, Fakulta filozofická, Univerzita Pardubice, 2019, 121 stran (včetně příloh).

Studentka Diana Ronovská si pro svou diplomovou práci vybrala velmi zajímavé a dosud neprobádané téma – rozhodla se zaměřit na rodačku z nedaleké Chrudimi, a sice na Marii Kornelovou, vlastním jménem Marii Hruběšovou, spisovatelku, překladatelku a učitelku. Pozornost přitom chtěla věnovat jak životnímu a profesnímu osudu, tak i jejímu literárnímu dílu, kdy měla v úmyslu zachytit sociální a psychologický kontext její tvorby. Jak autorka sama v úvodu píše, o spisovatelce dosud nevznikla žádná monografie mapující její život a dílo; volbu tématu tedy hodnotím kladně.

Předkládaná diplomová práce je založena na přiměřené pramenné základně. Autorka pracovala s osobním fondem Marie Kornelové uloženým v Literárním archivu Památníku národního písemnictví, který jí bohužel nebyl zpřístupněn celý. Vzhledem k této situaci postrádám v úvodu, resp. v podkapitole 2.3. *Prameny a osobní fond* podrobnější kritiku osobního fondu jako dochované pozůstalosti. Existuje soupis fondu? Co se nachází v nepřístupných kartonech? Lze to vyčíst ze soupisu vyhotoveného L. Lánským, o němž se autorka zmiňuje na s. 10? Zároveň oceňuji obsáhlou kritiku osobní korespondence uložené ve fondu, s níž autorka pracovala. Dále je diplomová práce založena na dokumentech uložených v SOKA v Chrudimi a v Regionálním muzeu v Chrudimi. Charakteristika, resp. kritika těchto pramenů je v podkapitole 2.3. *Prameny a osobní fond* bohužel příliš stručná. Autorka se o nich sice podrobněji zmiňuje už v úvodu, nicméně tato roztržitost komplikuje porozumění textu předkládané diplomové práce, a tím poněkud snižuje její kvality. Kromě pramenů autorka využila i četnou sekundární literaturu. Její rozsah považuji za odpovídající, byť volbu jednotlivých titulů nemohu hodnotit 100% kladně. Za nepřiliš vhodné považuji upřednostňování Dějin pedagogiky od autorů Tomáše Kaspera a Dany Kasperové. Jde bezpochyby o kvalitní práci, nicméně přesto se domnívám, že autorka mohla s ohledem na zaměření své práce, resp. s ohledem pedagogické působení Marie Kornelové využít jiné tituly zaměřené na vývoj středního školství – např. díla Miroslava Novotného a případně i díla Kateřiny Řezníčkové nebo Garyho B. Cohena týkající se situace do r. 1918 s přesahem do dalšího období.

Ke struktuře předkládané diplomové práce mám kromě výše uvedeného jednu zásadní výhradu. Vytvoření samostatné kapitoly 1. *Úvod* a následné zařazení kapitoly nazvané 2. *Osobní fond Marie Hruběšové*, do níž byly včleněny podkapitoly 2.1. *Women's history a gender studies*, 2.2. *Historická biografie* a 2.3. *Prameny a osobní fond* je výrazným narušením logické posloupnosti textu a vztahů jednotlivých témat. Nebylo možné zabývat se všemi těmito otázkami v samotném úvodu rozděleném na dílčí části?

Třetí kapitola *Ženy v českých zemích od začátku do 70. let 20. století* je, jak už název napovídá, zaměřena na postavení ženy. S ohledem na tematické vymezení předkládané DP je její zařazení smysluplné. Autorka představuje problém postavení ženy v relevantních tématech (manželství, rodina, volební právo, učitelka); postrádám pouze alespoň stručné zamyšlení se nad otázkou role ženy spisovatelky v dobové společnosti, resp. literárním světě. Čtvrtá kapitola nazvaná *Co formovalo Marii Kornelovou?* je pouhým nastíněním historických událostí zpracovaným

podle sekundární literatury. Úmysl charakterizovat kontext doby považuji za smysluplný a hodnotím ho kladně. Nicméně zvolený název kapitoly evokuje úmysl autorky předkládané DP představit osobnost spisovatelky v kontextu doby, což bohužel neučinila. V celém textu kapitoly se nedozvíme, jak popisované historické události ovlivnily osobnost spisovatelky.

V následující části se už autorka zaměřila na samotnou spisovatelku. Pátá kapitola nazvaná jednoduše a výmluvně *Marie Kornelová* mapuje její životní osudy, profesní dráhu a následně i publikační činnost. Jde o jednu z nejzdařilejších částí, zejména poslední část věnovaná tvůrčímu psaní Kornelové jakožto spisovatelky a překladatelky je velmi zdařilá. Využití osobní korespondence umožnilo autorce zasadit její literární činnost do širšího kontextu vývoje společnosti a písemnictví v dané době.

I šestá kapitola nazvaná *Z korespondence Marie Kornelové* je velmi zdařilá. Domnívám se, že právě práce s prameny poskytla autorce zajímavý pohled, otevřela mnohé otázky a v konečném důsledku umožnila vytvořit velmi zajímavý text, který je přínosnou studií.

Z formálních chyb musím bohužel zmínit četné nespisovné výrazy, gramatické chyby, překlapy a stylistické neobratnosti, které do kvalifikační práce nepatří (např. s. 2: „nahlídnutí do fondu“, s. 2: „do vysvědčení“, s. 15 název kapitoly: „*Ženy v českých zemích od začátku* [zvýraznila JS] *do 70. let 20. století*“). Rovněž pasáže avizující, co může čtenář očekávat, působí rušivým dojmem (úvod, s. 2–3; začátek 2. kapitoly, s. 5; začátek 3. kapitoly, s. 12 apod.). Domnívám se, že by měly mít charakter vysvětlení smyslu, zaměření a cíle jednotlivých kapitol a v této podobě patří pouze do úvodu; pouhý popis obsahu považuji za nadbytečné nejen v úvodu, ale ještě více v samotném textu práce. Poněkud chaoticky působí souběžné používání vlastního jména a uměleckého jména spisovatelky; ne vždy je užití dané formy jména logické. Autorka předkládané diplomové práce navíc chybovala, když druhou kapitolu v textu nazvala *Osobní fond Marie Hrubešové*, zatímco v úvodním obsahu uvedla *Osobní fond Marie Kornelové Hrubešové*.

Velkou slabinou předkládané diplomové práce je skutečnost, že autorka jen velmi málo pracovala s prameny. Kapitoly 3 a 4 jsou založené téměř výhradně na sekundární literatuře, což vzhledem k jejich rozsahu nepovažuji za vhodné. Velmi si cením zejména páté kapitoly věnované jednotlivým aspektům osobnosti Marie Kornelové a zejména šesté kapitoly věnované její korespondenci.

Práci přes výše uvedené výhrady doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení v rozsahu **C až E** s ohledem na autorčinu obhajobu.

V Pardubicích 12. května 2019

Mgr. Jana Stráníková, PhD.